

[Hauch.]

ærede Handelsminister eller har nogen særlig Forestilling om, at han er i Stand til at træffe de rette Afgørelser i de Tilfælde, som han har med at gøre; vi føler os ikke engang sikre paa, at den højtærede Handelsminister i alle Tilfælde finder det rigtigt at følge de ganske fortrinlige Raad, som den højtærede Handelsminister kan faa fra de mange Raad og Nævn, der staar til hans Raadighed. Bemyndigelsen er givet til ham, hans er Ansvar og Magten, og bliver der engang nogen Ære ved det, saa faar han ogsaa den — jeg er nu bange for, at det maaske i den Henseende kan blive lidt smaalt. Vi kunde nok ønske, at det var andre Synspunkter, der var gældende ved Benyttelsen af en Lov som denne. Jeg kunde meget ønske, at man kunde give den højtærede Handelsminister en sikkert meget tiltrængt Ferie i en nær Fremtid, naar der saa kunde komme Folk til at administrere disse Love, som har mere Forstaaelse af Forholdene og Tidens Vanskeligheder, end den højtærede Handelsminister i al Almindelighed aabenbarer særlig over for det Erhverv, jeg har den Ære at repræsentere.

Men alle Forhold taget i Betragtning, og navnlig under Hensyn til, at vi ikke kan afskaffe den højtærede Handelsminister og er enige i, at Apparatet bør vi have, kan jeg med disse faa supplerende Bemærkninger anbefale de to Lovforslag til hurtigt Fremme i det høje Ting.

Stein: Da Budskabet om, at den tyske Regering havde erklæret Riget i Krigstilstand, indløb den 31. Juli 1914, var der en daværende radikal Minister, som paa Vejen til det hastigt indkaldte Ministermøde udtalte de bevingede Ord: Nu skal der regeres! og saa blev der i de følgende Aar regeret, saaledes som der altid vil blive regeret i en Krigsperiode, hvad enten det passer Befolkningen eller ej. De to Love, som gennemførtes i September forrige Aar, og som der her foreligger Forslag til Fornyelse af i Dag, giver netop den højtærede Handelsminister en saadan vidtgaende Bemyndigelse til at regere. Det var ikke uden visse Betæneligheder, man gav den højtærede Minister denne Bemyndigelse, og det understregedes fra forskellige Sider, at alt til syvende og sidst beror paa, hvorledes en saadan Bemyndigelse benyttes. Jeg udtalte ved samme Lejlighed den Forventning, at den maatte blive benyttet under størst mulig Hensyntagen til Erhvervene, ikke for Erhvervenes Skyld, ikke

for Handelens og Industriens Skyld, men for det fælles Samfunds, for Befolkningens Skyld, fordi Indgreb i Erhvervenes Arbejde nu engang erfaringsmæssigt medfører alle Haande ubehagelige og skadelige Bivirkninger. Der er en Ting til. Man kan ikke i en Periode som denne paakalde det private Initiativ og samtidig beskære det baade paa den ene og paa den anden Maade.

Den højtærede Handelsminister har i den mellemliggende Tid været ude for adskillig Kritik; det vilde være utænkeligt andet, og jeg føler ikke nogen som helst Trang til at gaa i Enkeltheder. Jeg vil nøjes med at sige, at man kan administrere paa mange Maader, baade saaledes, at man viser Forstaaelse for de berettigede Hensyn og Interesser, og ganske modsat saaledes, at man uden saadan Forstaaelse og Hensyntagen rent vilkaarligt benytter den Magt, man har, den Magt, man for Tilfældet har. Jeg skal illustrere det med et Eksempel. Der er som bekendt af den højtærede Handelsminister nedsat en Prisnoteringskomité, der ledes af Folketingsmand Hassing-Jørgensen. Denne Prisnoteringskomité har rogtet sin Opgave paa en saadan Maade, at den har tilstræbt i de enkelte Tilfælde at vise fornøden købmandsmæssig Forstaaelse. Der var maaske nok til en Begyndelse visse Gnidninger, saaledes som det meget let gaar, naar man sætter noget nyt i Scene, men jeg tror, man fra alle Sider vil erkende, at denne Prisnoteringskomité har løst sin Opgave under rimelig og forstandig Hensyntagen til de Interesser, der spiller ind. Noget tilsvarende kan man derimod ikke sige om det i Henhold til Prisaftaleloven nedsatte Priskontrolraad, der efterhaanden har tiltaget sig en Magt, som gaar langt ud over Lovens Forudsætninger og langt ud over, hvad man regnede med, da man fra den høje Rigsdags Side gav sin Tilslutning til Loven. Priskontrolraadets Afgørelser har i denne Periode Gang paa Gang vakt berettiget Kritik, og jeg haaber, at Handelsministeren ikke vil være Raadet følgagtig, hvis det er rigtigt, som det siges, at Priskontrolraadet ønsker sin Magtbeføjelse udvidet. Jeg vil i denne Forbindelse gerne spørge Handelsministeren, om det er ham bekendt, og om han billiger, at dette Priskontrolraad, hvis Opgave det er at skride ind mod Aftaler og Bestemmelser, som fører til urimelige Priser, i den senere Tid blander sig direkte ind i Virksomheders almindelige Forretningsførelse, deres Omkostninger o. lign. Hvis det skulde anerkendes som berettiget, vil det praktisk og faktisk betyde, at man slaar en Streg over Erhvervenes Ret til